



УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

НОВИ САД

Примљено: 18.04.2019.			
Св. јед.	Број	Пикет	Бројеват
03	+ 23	/ 81	



АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

## ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

-обавезна садржина-свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

ОБРАЗАЦ –6АУ

### I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију:

28.03.2019. године, Декан Академије уметности у Новом Саду, проф. Синиша Бокан

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др ум. Светлана Савић, ванредни професор, председник комисије  
Композиција, 2015. године, Факултет музичке уметности, Београд
2. мр Зоран Мулић, редовни професор, ментор  
Композиција 01.10.1997. године, Академија уметности, Нови Сад
3. мр Мирослав Штаткић, редовни професор у пензији, члан комисије  
Композиција, 1997. године, Академија уметности, Нови Сад
4. др Жељка Милановић, редовни професор, члан комисије  
Дириговање, 09.07.2015. године, Академија уметности, Нови Сад
5. мр Башким Шеху, гостујући професор, члан комисије  
Композиција, 1991. године, Универзитет Јурја Добриле, Пула, Хрватска

### II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Александра, Стеван, Степановић

2. Датум и место рођења, општина, република:

11.06.1975. године, Сремска Митровица, Република Србија

3. Назив факултета, назив студијског програма основних академских студија и стечени стручни назив:

Академија уметности – Нови Сад, Композиција, Дипломирани композитор

4. Назив факултета, назив студијског програма мастер академских студија и стечени

академски назив:

5. Назив факултета, назив магистарске тезе и датум одбране:

Музичка академија – Цетиње, *The Vibration of Eternity* за флауту, кларинет, хорну, ударалке, гитару, хармонику, клавир, виолу и контрабас, 11.06.2004. године

6. Уметничка област из које је стечено академско звање магистра уметности:

Музичка уметност, Композиција

7. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:

2015. године, Композиција

**III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

Космички човек – балет у два чина

**IV ОПИС ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторски уметнички пројекат *Космички човек – балет у два чина*, чине музичко дело и писани део докторског уметничког пројекта.

Музичко дело је документовано музичком партитуром у чијем склопу се, након садржаја, налази либрето (7 страна), увид у састав оркестра, нотни текст на 126 страна у формату А3 и демо снимак балета приложен на компакт диску. Дело траје 55`22`.

Балет чине пролог и два чина. Први чин садржи четири слике, док у састав другог чина улази шест. Сви одсеци носе програмска имена која прате фабулу либрета:

Пролог – ...и Бог створи Човека

Први чин – Човек Земље

Слика 1 – Књига прошлости

Слика 2 – Данијелова песма

Слика 3 – Сан

Слика 4 – Лов на последње људе

Други чин – Човек Космоса

Слика 5 – Сусрет

Слика 6 – Светланина песма

Слика 7 – Сатурналије

Слика 8 – Кротитељка љубави

Слика 9 – Последња искра трне

Слика 10 – Реч одлазећих долазећима...

Писани део докторског уметничког пројекта чине: кључна документацијска информација на српском и енглеском језику, садржај рада након кога следе сажетак и abstract, осам поглавља, један прилог (либрето), библиографија и биографија кандидаткиње Александре Степановић. Све наведено чини укупно 84 стране. У раду су приложене 3 слике (две скениране стране из драмског дела Драгутина Илића *После милијон година* и слика ДНК кода) и 37 нумерисаних примера из партитуре балета (неки примери су дати у својим варијантама и имају додатну азбучну словну одредницу). Списак библиографских јединица садржи 68 наслова и осам електронских извора.

Уметничко истраживање и техничка реализација музичког дела приказана је кроз следећа поглавља:

1. Увод



2. Либрето – стваралачки поступак  
(2.1 Наш заборављени писац, Драгутин Илић, 2.2 Драмско остварење *После милијон година*, 2.3 Однос будућности и прошлости утемељен на традицији, 2.4 Утицај дела *Аутобиографија одлазећег*, 2.5 Сарадња са песником Пером Зупцем)
3. Музички стваралачки пут – трагање  
(3.1 Космички човек – балет, 3.2 Музички код наспрам генетског, 3.3 Еволуција музичког дела наспрам теорије еволуције, 3.4 Символика)
4. Улога хора и вокалних солиста  
(4.1 Хор и грчка трагедија, 4.2 Људски глас и изражавање емоција)
5. Пролог – ...и Бог створи Човека
6. Први чин – Човек Земље
7. Други чин – Човек Космоса
8. Закључак

#### V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Балет *Космички човек* кандидаткиње Александре Степановић написан је за мецосопран, баритон, мешовити хор и симфонијски оркестар. Либрето је настао на основама прве научнофантастичне драме код нас, *После милијон година* (1889), Драгутина Илића. Творци либрета су песник Перо Зубац и композиторка. Реализација балета показује вештину и владање композиционим техникама посебно одабраних и прилагођених основном циљу ауторке, а то је веродостојна драматургија дела. Изграђени препознатљиви стил посебно долази до изражаја у третману вокалних деоница - мецосопрана, баритона и хора. Значај који се придаје управо људском гласу, произилази из идејних смерница до којих је ауторка дошла уметничким истраживањем. Глас као неизоставан састојак људске душе, и трагична драмска основа дела у ком је пронађена веза са грчком трагедијом и јасно указано на елементе који потврђују такве тврдње, разлози су специфичне драматуршке улоге вокалног дела извођачког ансамбла. Хор у балету има активну улогу учесника радње и представља глас умрлих душа несталог Човечанства. На тај начин, балет добија нетипичне формалне обресе, ближи се музичкој драми и тежи савременом кореографском изразу и сценским решењима. Оркестар и солистички наступи инструмената у служби су драмског израза. Јасне музичке идеје су утемељене пре свега на јасно обликованој традиционалној форми, док се за карактеризацију драмских ликова и ситуација употребљава техника лајтмотива и музичка реминисценција.

Писани део докторског уметничког пројекта приказује пут и методе примењене у уметничком истраживању као и опис уметничког стваралачког процеса. Стваралачки процес је приказан кроз два поља истраживања. Једно је везано за концепт и идеје драмског дела Драгутина Илића које је дало основу за израду либрета као важног сегмента музичко-сценског дела. На уметничко истраживање у коме се ауторка осврће на основне податке из биографије драмског писца и његова два кључна дела која су послужила за писање либрета и потребу и разлоге за ангажовање песника Пере Зубца за рад не поетском обликовању делова либрета, надовезују се закључци који су проистекли из ових тумачења и њихова паралела са музичким аспектом. У том контексту, даје се уметничко појашњење одабира наслова балета и веза наслова и композиторске технике примењене у стварању балета. Објашњава се веза између научних појмова ДНК код и еволуција у контексту музичког дела и појмова музички код и еволуција музичке форме. Поглавље је заокружено исцрпним додатним информацијама проистеклим из уметничког истраживања, а везаних за симболику у драмском делу и начине њихове примене или појаве у музичком делу. Кроз изложени материјал, уочава се изузетна пажња и посвећеност улажењу у срж стваралаштва и размишљања другог уметника за потребе искреног



личног исказа и интерпретације уочених идеја у музичком делу. Посебно поглавље је издвојено тумачењу улоге хора и вокалних солиста у балету у коме се глас као средство израза ретко користи. Употреба гласа је проузроковала круцијалне промене у фактури балета, што је допринело оригиналности музичког израза који даље за собом повлачи савремена сценска решења као резултат.

Последњи сегмент рада ауторка је посветила избору примера из музичког дела. Полазећи од појаве музичког кода чије рођење због значаја за настанак и „еволуцију” музичког дела поткрепљује у целости примером из партитуре, у наставку рада акценат је стављен на карактеристичне теме, мотиве, инструменталну, вокалну и хорску фактуру, њихове специфичности, али и разлике. Уз описе композиторске реализације, ауторка стваралачки процес поткрепљује и интимним размишљањима о актуелним дешавањима у одређеним сценама, емотивном доживљавању карактера главних јунака и њихових поступака усклађених са музичким решењима. Ауторка такође указује на различита могућа тумачења трагичног краја балета, али је уочљива посебна емотивност ка њој најближој верзији – коначном нестанку последња два Човека – чиме исказује и свој критички став према друштву у којем живи и ствара као незаобилазном фактору за испољавање креативности.

Јавна презентација музичког дела ће се обавити приликом усмене одбране докторског уметничког пројекта.

#### **VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**

Уметничко истраживање је показало да су кључни појмови присутни у научнофантастичном драмском делу Драгутина Илића, на чијим су темељима настали либрето и балет, музички код, еволуција и човек, глас и емоција, будућност и прошлост.

Излагањем музичког кода, почиње живот музичког дела. Протоком времена, као основне музичке категорије, дело пролази кроз процесе варирања и промена свог основног кода чиме долази до музичког еволуирања. На тај начин је уметничким средствима приказан процес развоја већине живих организама на Земљи. Музичко дело својим током пролази и кроз три стадијума кроз које пролази човек – рођење, живот и смрт.

Дело даје приказ будућности и прошлости кроз присутне разлике између главних учесника радње – последња два човека и нових еволуираних људи (Духо-свет). Еволуцијом је дошло до селекције особина при којој су нови људи изгубили основна хумана обележја некадашњег човечанства – емоције. Заплет радње настаје када се припадник старог човечанства заљуби у припадницу новог света. Елементи присутни у драмском делу су кроз резултате истраживања повезани са античком грчком трагедијом. Ти резултати су музички наглашени учешћем вокалних солиста и хора који у балету имају улогу активних учесника и коментатора радње.

#### **VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА**

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторском уметничком пројекту *Космички човек – балет у два чина*, кандидаткиња Александра Степановић јасно описује пут уметничког истраживања и стваралачког процеса као и остварене резултате. На основу свих показатеља Комисија даје позитивну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања. Рад је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма iThenticate, на Академији уметности у Новом Саду, о чему је Комисија обавештена путем електронске поште.

#### **VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

Експлицитно навести да ли докторски уметнички пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли он садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:



1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторски уметнички пројекат урађен је у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе

Докторски уметнички пројекат својим насловом, садржајем, писаним и практичним радом, садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности

Разматрајући целокупан докторски уметнички пројекат кандидаткиње Александре Степановић, Комисија је закључила да он представља оригиналан и значајан допринос у области музичког стваралаштва, те конципирању, сагледавању и разумевању савремене уметничке праксе.

Недостаци докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат нема недостатака.

#### IX ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта комисија предлаже:



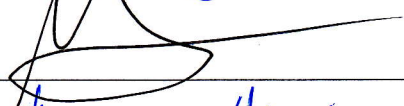
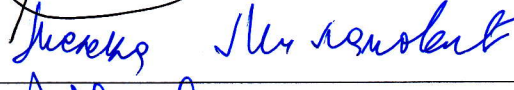
1. да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана;
2. да се докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
3. да се докторски уметнички пројекат одбија.

1. Комисија једногласно предлаже да се докторски уметнички пројекат под називом *Космички човек – балет у два чина* прихвати, а кандидаткињи Александри Степановић одобри одбрана.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ  
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др ум. Светлана Савић, ванр. проф. Факултета музичке уметности у Београду, председник
2. мр Зоран Мулић, ред. проф. Академије уметности у Новом Саду, ментор
3. мр Мирослав Штаткић, ред. проф. у пензији Академије уметности у Новом Саду, члан
4. др ум. Жељка Милановић, ред. проф. Академије уметности у Новом Саду, члан
5. мр Башким Шеху, ред. проф. Универзитета Јурја Добриле у Пули, Република Хрватска, члан

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.   
2.   
3.   
4.   
5. 